
نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۴۷۷

خزوی

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۴۷۷، «خزّی» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «خزّی» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «خزّی» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

۴۷۷	شماره
خزّی	ریشه
۲۶	تعداد تکرار
۱۸	تعداد مشتقات
۱۵۴	تعداد ریشه مرتبط

فهرست مشتقات

۱۷. یُخْرِیه (۳)	۱۳. خُزْرِي (۱)	۹. خُزْرِي (۱)	۵. الخُزْرِي (۲)	۱. أَخْرَى (۱)
	۱۴. خُزْرِي (۱)	۱۰. خُزْرِي (۵)	۶. خُزْرُون (۱)	۲. أَخْرَيْتُهُ (۱)
	۱۵. يُخْرِهْم (۱)	۱۱. خُزْرِي (۱)	۷. خُزْرُون (۱)	۳. الخُزْرِي (۲)
۱۸. يُخْرِيهْم (۱)	۱۶. يُخْرِِي (۱)	۱۲. لِیُخْرِِي (۱)	۸. خُزْرِنَا (۱)	۴. الخُزْرِي (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱۱۳. قدر (۱)	۸۵. صلب (۱)	۵۷. رب (۶)	۲۹. ثنی (۱)	۱. اتی (۱۰)
۱۱۴. قری (۱)	۸۶. صلح (۱)	۵۸. ربع (۱)	۳۰. جرى (۱)	۲. اثم (۱)
۱۱۵. قطع (۲)	۸۷. ضلل (۱)	۵۹. رجل (۲)	۳۱. جزى (۲)	۳. اخذ (۱)
۱۱۶. قلب (۲)	۸۸. ضیف (۱)	۶۰. رحم (۱)	۳۲. جنن (۱)	۴. اخر (۷)
۱۱۷. قول (۹)	۸۹. طهر (۲)	۶۱. ردد (۱)	۳۳. جهنم (۱)	۵. اذن (۱)
۱۱۸. قوم (۱۴)	۹۰. ظلم (۲)	۶۲. رسل (۸)	۳۴. جىء (۲)	۶. ارض (۳)
۱۱۹. قوی (۱)	۹۱. ظهر (۱)	۶۳. رشد (۱)	۳۵. حدد (۱)	۷. اسر (۱)
۱۲۰. کبر (۱)	۹۲. عجز (۱)	۶۴. رقب (۲)	۳۶. حذر (۱)	۸. اصل (۱)
۱۲۱. کتب (۱)	۹۳. عدو (۱)	۶۵. روح (۲)	۳۷. حرب (۱)	۹. الله (۱۷)
۱۲۲. کذب (۲)	۹۴. عذب (۱۸)	۶۶. رود (۲)	۳۸. حرف (۱)	۱۰. اله (۱۷)
۱۲۳. کشف (۱)	۹۵. عزز (۱)	۶۷. سبل (۱)	۳۹. حرق (۱)	۱۱. امر (۱)
۱۲۴. کفر (۶)	۹۶. عسى (۱)	۶۸. سجد (۱)	۴۰. حرم (۱)	۱۲. امن (۱۰)
۱۲۵. کلل (۱)	۹۷. عطف (۱)	۶۹. سرع (۱)	۴۱. حزن (۱)	۱۳. انن (۱۳)
۱۲۶. کلم (۱)	۹۸. عظم (۴)	۷۰. سعى (۳)	۴۲. حلل (۲)	۱۴. اولاء (۲)
۱۲۷. کون (۷)	۹۹. علم (۷)	۷۱. سمع (۲)	۴۳. حین (۱)	۱۵. اول (۲)
۱۲۸. لیس (۱)	۱۰۰. عمل (۴)	۷۲. سمو (۱)	۴۴. حی (۵)	۱۶. اوی (۱)
۱۲۹. لین (۱)	۱۰۱. غفر (۱)	۷۳. سوء (۴)	۴۵. خرب (۱)	۱۷. ائی (۱)
۱۳۰. متع (۱)	۱۰۲. غفل (۱)	۷۴. سوف (۲)	۴۶. خرج (۲)	۱۸. ای (۳)
۱۳۱. ملک (۱)	۱۰۳. غیر (۱)	۷۵. سیح (۱)	۴۷. خزی (۴)	۱۹. بعث (۱)
۱۳۲. منع (۱)	۱۰۴. فتن (۱)	۷۶. شدد (۱)	۴۸. خلد (۱)	۲۰. بعد (۱)
۱۳۳. نبو (۱)	۱۰۵. فدی (۱)	۷۷. شرک (۲)	۴۹. خلف (۲)	۲۱. بعض (۲)
۱۳۴. نجو (۱)	۱۰۶. فرق (۱)	۷۸. شفی (۱)	۵۰. خوف (۱)	۲۲. بنو (۱)
۱۳۵. نحس (۲)	۱۰۷. فسد (۱)	۷۹. شقق (۲)	۵۱. دخل (۳)	۲۳. بین (۱)
۱۳۶. نصح (۱)	۱۰۸. فسق (۱)	۸۰. شهر (۱)	۵۲. دنو (۹)	۲۴. تبع (۱)
۱۳۷. نصر (۴)	۱۰۹. فعل (۱)	۸۱. شیء (۲)	۵۳. دور (۱)	۲۵. تحت (۱)
۱۳۸. نفس (۱)	۱۱۰. فوه (۱)	۸۲. صالح (۱)	۵۴. ذکر (۱)	۲۶. ترک (۱)
۱۳۹. نفع (۱)	۱۱۱. قبل (۳)	۸۳. صدر (۱)	۵۵. ذلل (۱)	۲۷. تم (۱)
	۱۱۲. قتل (۳)	۸۴. صرصر (۲)	۵۶. ذوق (۴)	۲۸. توب (۲)

۱۴۰. نفى (۱)	۱۴۳. هرع (۱)	۱۴۶. وسم (۱)	۱۴۹. وقى (۲)	۱۵۲. یمن (۱)
۱۴۱. نهر (۱)	۱۴۴. هلك (۱)	۱۴۷. وضع (۱)	۱۵۰. وله (۱۷)	۱۵۳. یوم (۱۲)
۱۴۲. نور (۴)	۱۴۵. هود (۱)	۱۴۸. وعد (۲)	۱۵۱. یدى (۳)	۱۵۴. یونس (۱)

فهرست آیات

۱. {البقرة - ۸۵} ثُمَّ أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ تَقْتُلُونَ أَنْفُسَكُمْ وَتُخْرِجُونَ فَرِيقًا مِنْكُمْ مِنْ دِيَارِهِمْ تَظَاهَرُونَ عَلَيْهِمْ بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَإِنْ يَأْتُوكُمْ أُسَارَى تُمْسِكُوهُمْ وَهِيَ مَحْرَمٌ عَلَيْكُمْ إِخْرَاجُهُمْ أَفْتُونُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يُرَدُّونَ إِلَى أَشَدِّ الْعَذَابِ وَمَا اللَّهُ بِعَافٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ
۲. {البقرة - ۱۱۴} وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَسَاجِدَ اللَّهِ أَنْ يُذَكَرَ فِيهَا اسْمُهُ وَسَعَى فِي خَرَابِهَا أُولَئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ أَنْ يَدْخُلُوهَا إِلَّا خَائِفِينَ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا **خِزْيٌ** وَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ
۳. {آل عمران - ۱۹} رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تُذْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْرَجْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ
۴. {آل عمران - ۱۹} رَبَّنَا وَآتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَى رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ
۵. {المائدة - ۳۳} إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا أَنْ يُقَتَّلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ مِنْ خِلَافٍ أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ ذَلِكَ لَهُمْ **خِزْيٌ** فِي الدُّنْيَا وَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ
۶. {المائدة - ۴۱} يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ لَا يَحْزُنْكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ مِنَ الَّذِينَ قَالُوا آمَنَّا بِأَقْوَابِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِنْ قُلُوبُهُمْ وَمِنَ الَّذِينَ هَادُوا سَمَّاعُونَ لِلْكَذِبِ سَمَّاعُونَ لِقَوْمٍ لَقَوْمٍ آخَرِينَ لَمْ يَأْتُوكَ يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِهِ يَقُولُونَ إِنْ أُوتِيتُمْ هَذَا فَخُذُوهُ وَإِنْ لَمْ يُؤْتَوْهُ فَاحْذَرُوا وَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ فِتْنَتَهُ فَلَنْ تَمْلِكَ لَهُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا أُولَئِكَ الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يُطَهِّرْ قُلُوبَهُمْ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا **خِزْيٌ** وَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ
۷. {التوبة - ۲} فَسَبِّحُوا فِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ وَأَنَّ اللَّهَ مُخْزِي الْكَافِرِينَ
۸. {التوبة - ۱۴} قَاتِلُوهُمْ يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ وَ يَخْزِيهِمْ وَ يُنْصِرْكُمْ عَلَيْهِمْ وَ يُشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُؤْمِنِينَ
۹. {التوبة - ۶۳} أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّهُ مَنْ يُجَادِدِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَأَنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا ذَلِكَ **الْخِزْيُ الْعَظِيمُ**
۱۰. {يونس - ۹۸} قُلُوا لَا كَانَتْ قَرْيَةٌ آمَنَتْ فَنَفَعَهَا إِيمَانُهَا إِلَّا قَوْمَ يُونُسَ لَمَّا آمَنُوا كَشَفْنَا عَنْهُمْ غَدَابَ **الْحُزْيِ** فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ مَتَّعْنَاهُمْ إِلَى حِينٍ
۱۱. {هود - ۳۹} فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ **مُخْزِيهِ** وَ يُجِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُقِيمٌ
۱۲. {هود - ۶۶} فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَحْنُ صَالِحًا وَ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَ مِنْ **خِزْيِ** يَوْمِئِذٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ
۱۳. {هود - ۷۸} وَ جَاءَهُ قَوْمُهُ يُهْرَعُونَ إِلَيْهِ وَ مِنْ قَبْلُ كَانُوا يَعْمَلُونَ السَّبِيَّاتِ قَالَ يَا قَوْمِ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي هُنَّ أَظْهَرُ لَكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَ لَا تُخْزُونِ فِي صَیْفِي أَلَيْسَ مِنْكُمْ رَجُلٌ رَشِيدٌ
۱۴. {هود - ۹۳} وَ يَا قَوْمِ اغْمُوا عَلَى مَكَاتِرِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ سَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ **مُخْزِيهِ** وَ مَنْ هُوَ كَاذِبٌ وَ ارْتَقِبُوا إِنِّي مَعَكُمْ رَقِيبٌ
۱۵. {الحجر - ۶۹} وَ اتَّقُوا اللَّهَ وَ لَا تُخْزُونِ
۱۶. {النحل - ۲۷} ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ **مُخْزِيهِمْ** وَ يَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تُشَاقِقُونَ فِيهِمْ قَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ إِنَّ **الْحُزْيِ** الْيَوْمَ وَ السُّوءَ عَلَى الْكَافِرِينَ
۱۷. {النحل - ۲۷} ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ **مُخْزِيهِمْ** وَ يَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تُشَاقِقُونَ فِيهِمْ قَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ إِنَّ **الْحُزْيِ** الْيَوْمَ وَ السُّوءَ عَلَى الْكَافِرِينَ
۱۸. {طه - ۱۳} وَ لَوْ أَنَّا أَهْلَكْنَاهُمْ بِعَذَابٍ مِنْ قَبْلِهِ لَقَالُوا رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَذِلَّ وَ **نُخْزِي**
۱۹. {الحج - ۹} تَأْتِي عِظْفُهُ لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ لَهُ فِي الدُّنْيَا **خِزْيٌ** وَ نُذِيقُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَذَابَ الْحَرِيقِ
۲۰. {الشعراء - ۸۷} وَ لَا تُخْزِنِي يَوْمَ يُبْعَثُونَ
۲۱. {الزمر - ۲۶} فَأَذَاقَهُمُ اللَّهُ **الْحُزْيِ** فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ لَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ
۲۲. {الزمر - ۴۰} مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ **مُخْزِيهِ** وَ يُجِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُقِيمٌ
۲۳. {فصلت - ۱۶} فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي أَيَّامٍ نَحْسَاتٍ لِنَدِيقَهُمْ عَذَابَ **الْحُزْيِ** فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ لَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَخْزَى وَ هُمْ لَا يُنْصَرُونَ

۴. {فصلت - ۱۶} فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي أَيَّامٍ نَحْسَاتٍ لِنُذِقَهُمْ عَذَابَ الْحُزْنِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَحْزَىٰ وَهُمْ لَا يُنصَرُونَ
۵. {الحشر - ۵} مَا قَطَعْتُمْ مِنْ لَيْتَةٍ أَوْ نَرَكْتُمْوهَا قَائِمَةً عَلَىٰ أُصُولِهَا فَبِإِذْنِ اللَّهِ وَ لِيُخْزِيَ الْقَاسِقِينَ
۶. {التحریم - ۸} يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تُوبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُم جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يَوْمَ لَا يُخْزِي اللَّهُ النَّبِيَّ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ نُورُهُمْ يَسْعَىٰ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَتْمِمْ لَنَا نُورَنَا وَاعْفُرْ لَنَا إِثْمَكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ